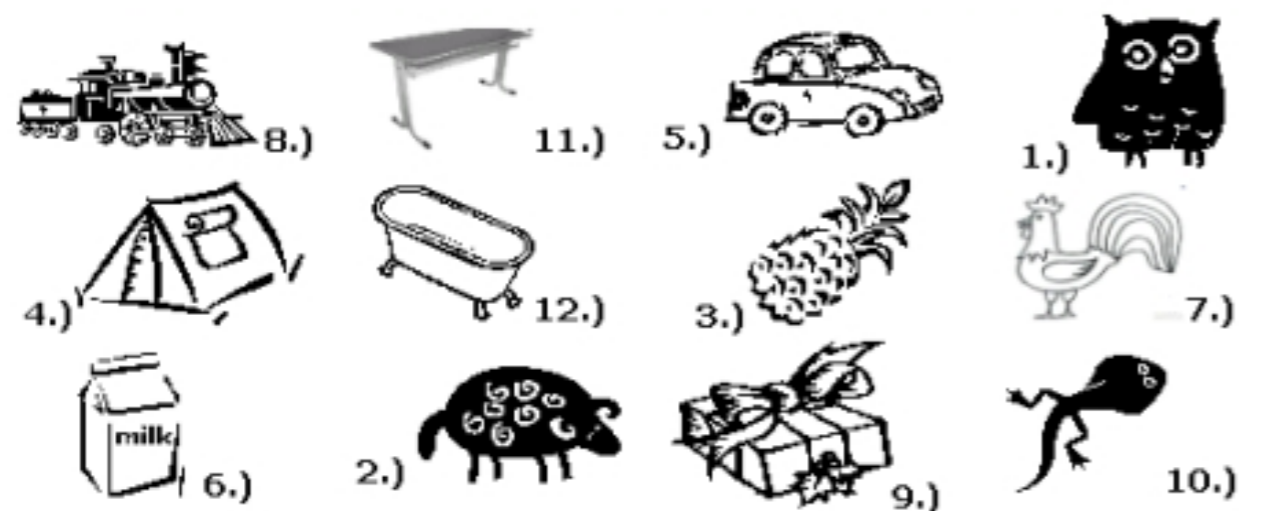
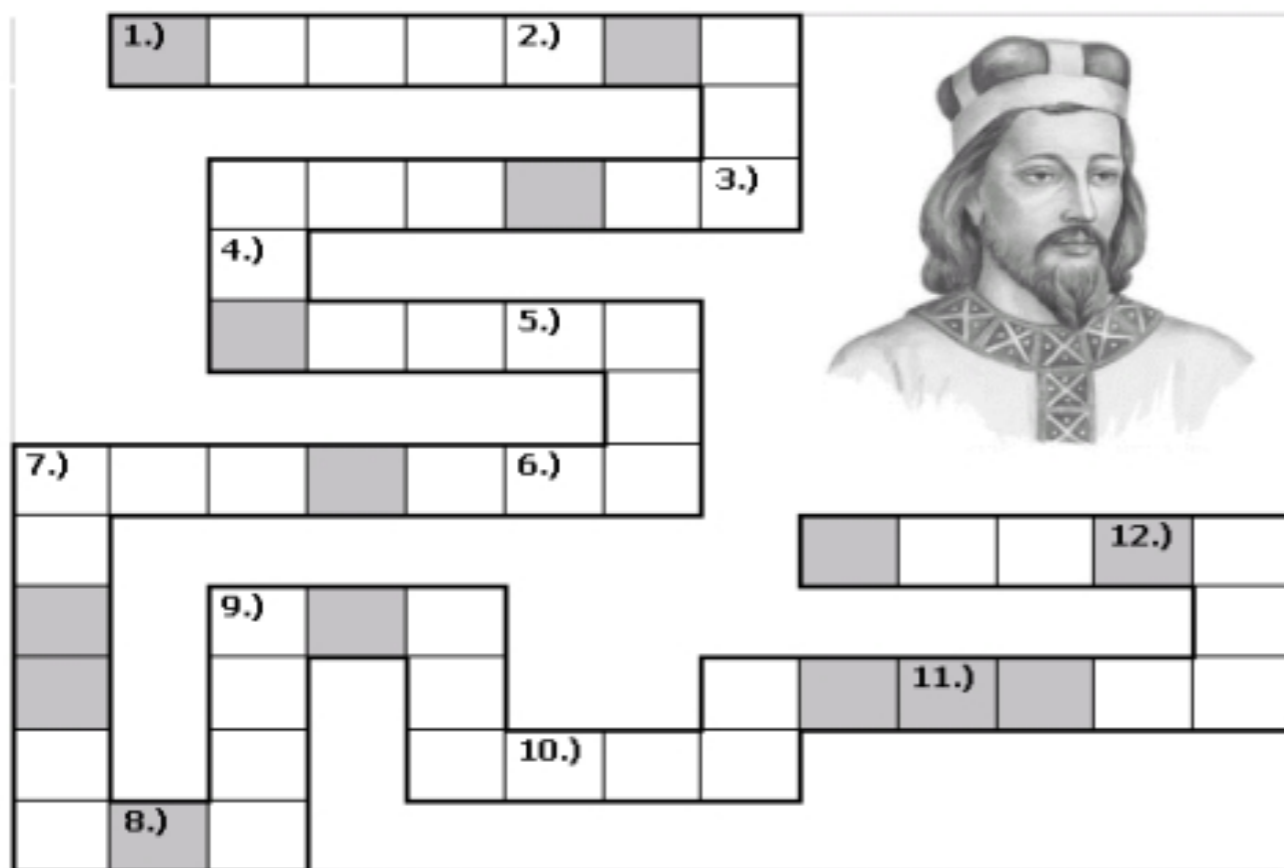

PRO STARŠÍ

Dne 28. září oslavíme svátek _____. Svatý Václav byl český kníže a světec, který je považován za hlavního patrona české země.

Klára Špunt Zelinková

1

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

*Pokud pravdu nemilujeme, nemůžeme ji najít,
pokud pravdu nechceme poznat, nepoznáme ji.*

*Jan Pavel II.
Z knihy „Nebojme se pravdy“*

Úvodní slovo

Praví-li známé úsloví, že léto bývá pro tisk tzv. „okurkovou sezónou“, pak pro tisk katolický (no, buďme skromnější - pro nás farní časopis) je tomu přesně naopak. První poprázdňinové číslo Tomáška nám hezky nakynulo a troufnu si říct, že mnohé z otištěného nespadá zrovna do kategorie oddechové četby.

Proto vám přeju v úvodníku prvního čísla dalšího ročníku farního

časopisu pevné nervy i dobrý žaludek. Obojí budeme mít zapotřebí, nejen teď při čtení, ale především v dalších týdnech a měsících. Bude mít doslova sebezáchovný význam, snažit se silou vůle uprostřed všeho těžkého zhlédnout (a určitě i zprostředkovat druhým) cokoliv, co potěší a pohladí.

K tomu ať nám i Pán je útěchou!

Váš farář Petr Vrbacký

Informace

Aktuální dění ve farnosti

- **Příprava na křest dospělých** bude v naší farnosti zahájena podle počtu zájemců začátkem října. Do té doby je možné si přihlásit na faře či v kostele. Katechumenát probíhá zhruba dva roky a končí o Velikonocích v následujícím školním roce.
- V letošním školním roce nebude v naší farnosti příprava na svátost biřmování. Vzhledem k tomu, že na jaře proběhlo biřmování vlastně „dvojnásobně“ (v souvislosti s Rokem biřmování), poslouží jednorozhodnutí přestávka ke shromáždění většího množství biřmovanců.
- **Již 10. ročník Biblického kurzu** nabízí všem zájemcům Pastorační středisko brněnské diecéze. Jde o vzdělávání pro všechny zájemce o Boží slovo, Bibli i základní informace o víře. Kurz probíhá od září do listopadu 2012, o sobotách zhruba jednou za 14 dní, na Biskupském gymnáziu. Informace jsou na vývěskách i na stránkách Biskupství brněnského.
- Další nabídkou pro vzdělávání ve víře je tzv. **Teologický kurz**, určený nejširší katolické veřejnosti. Bude probíhat od října 2012 do června 2013,

opět zhruba každou druhou sobotu, v prostorách biskupství. Tento kurz je vhodný jak pro ty, kteří chtějí upevnit své náboženské vědomosti, tak i pro ty, kteří následně mají absolvovat kurz pro budoucí katechety na farách či mimořádné rozdavatele svatého přijímání, pro lektory a další aktivní spolupracovníky ve farnostech. Informace jsou k dispozici u duchovních správců farností či přímo na biskupství.

- **V pátek 12. října 2012 v 17.30** hodin zahájí pontifikální mši svatou v katedrále na Petrově brněnský biskup Vojtěch Cikrle **slavení Roku víry**, vyhlášeného papežem Benediktem XVI. při příležitosti 50. výročí zahájení Druhého vatikánského koncilu. K této události také Svatý otec zveřejnil apoštolský list „motu proprio“ Porta fidei, v němž podrobněji představuje záměry tohoto Roku víry. Více informací na webu brněnského biskupství nebo ČBK.

- **O Misijní neděli 21. října 2012** se koná při všech bohoslužbách celonárodní sbírka na misie. Citujeme z dopisu národního ředitele Papežských misijních děl P. Jiřího Šlégra k této neděli: „V této chvíli chci každému z vás poděkovat za všechno, co jste si během loňské Misijní neděle i přes uplynulý rok nenechávali pro sebe, ale rozdělili se (mnohdy ze svého nedostatku) s potřebnými

BYSTRÉ HLAVY

PRO NEJMENŠÍ

Klukům se zamotali draci. Pomoz každému najít toho správného. Obrázek si vybarvi.

připravily táborový program, díky kterému jsme si odnesly spoustu zážitků.

Terka Gedži Šťastná

Povídka

Jana právě spořádala plný talíř hranolků a pohodlně se roztáhla v křesle vedle babičky. Ráda si s ní povídá, to není jen takové klábosení o ničem. Ještě si vzpomíná, jak jako malá přikreslila na obrázek jejich rodiny i babičku, což zdůvodnila slovy: Babička nás vychovává. Opravdu, babička je postavou maličká, ale nároky má velké. Ze všeho nejvíc nesnáší věty typu: „To je dneska normální. Tak to dělají všichni. Na tom není nic špatného. Dneska už je jiná doba.“

V poslední době patnáctiletá Jana často přemýšlí o tom, čím by chtěla být. Určitě by chtěla udělat na světě hodně dobrého, ale ještě neví jak.

„Babi, jak ty jsi poznala, co je tvoje povolání?“

„Inu, hlavně jsem se za to hodně modlila, a pak, ani nevím, jak to přišlo, jsem cítila, že bych moc ráda povídala dětem o Bohu, přiváděla je k Němu blíž, učila je modlitbě. Prostě pomáhala lidem najít cestu k Tomu, který je jako jediný může učinit šťastnými.“ Babička byla po celý život katechetkou, totalita netotalita. Učila doma, chodila do rodin, učila také ve škole, i když to tenkrát jejím dětem – taťkovi a tetě – možnost studovat rozhodně neusnadnilo.

„Nic si z toho nedělej, že ještě nevíš. Je moc dobře, že o tom přemýšlíš,“ usmívá se babička. „Můžeš být výborná maminka a manželka – dnes je tolik zapotřebí dobrých křesťanských rodin, kde je dětem dobře a táta se těší domů. A pokud tě Pán povolá k zasvěcenému životu, určitě to poznáš, budeš-li Mu naslouchat. A ještě něco: když už se rozhodneš, dívej se dopředu, orej rovnou brázdu. Znam řeholnice, které se trápí tím, že se asi měly vdát a oproti tomu maminky třeba od tří dětí, jež tráví až příliš mnoho času v kostele, místo aby se věnovaly dětem, učily je modlitbě, odpovědnosti, pomáhaly jim řešit problémy, prostě trávily s nimi co možná nejvíc času. A to opravdu není nic snadného, povolání k manželství a rodičovství je dneska pořádná dřina.“ Babička se směje a Jana se k ní s chutí přidá, když se jí vybaví, co někdy se ségrou a bráchou provádějí. Ale pak zvažní. Tak jo, ještě má čas. Čas k přemýšlení, k modlitbě.

„A ještě něco,“ dodává babička, „taky je moc důležité mít dobrého zpovědníka, duchovního rádce. V tvém věku už by sis měla vybrat kněze, který je ti blízký, který ti rozumí a pomůže ti v tom nelehkém úkolu pátrání po životním povolání. A který by tě i nadále vedl ve všech dobrodružstvích, která si pro tebe Bůh připravil.“

Dobrodružství? To Jana miluje už od dětství a pokud je život s Bohem opravdu napínavá bojovka, kdy se teprve ukáže, kdo za něco stojí, tak to se Jana vážně těší.

Marie Sojka Veselá

v misiích. Celkem jsme dostali přes 26 milionů korun, z toho 14 milionů bylo z Misijní neděle, 8 milionů jste věnovali chudým dětem a necelé 4 miliony na Bohoslovce v misiích.“

• **V úterý 23. října 2012 v 17.30** hodin budou v katedrále na Petrově v rámci plenárního zasedání ČBK slaviti mši svatou všichni biskupové českých a moravských diecézí. Věřící jsou srdečně zváni k účasti na tomto slavení eucharistie.

• **Pokud víte o někom**, kdo již vzhledem k svému věku či nemoci nemůže navštěvovat Bohoslužby v kostele a kdo by stál o pravidelnou návštěvu kněze v souvislosti se svátostí smíření a eucharistie, můžete nabídnout či sami zprostředkovat tuto službu domluvou na faře či v sakristii.

• **Dětská schola nahrála na CD** nosiče výběr z písní, které nazpívala v průběhu let 2009 - 2011. CD je k dispozici v sacristii kostela a lze ho získat jako poděkování za Váš dar v hodnotě 100,- Kč, který slouží ke snížení nákladů za soustředění pro děti ze scholy. Věříme, že Vás dětský zpěv pohladí po duši a rozradostní Vás i v nadcházejících podzimních dnech. ☺

• **Seznámení s vírou a s věřícími.** Od čtvrtka 4. října 2012 budou v kostele U jezuitů probíhat setkání pro ty, jež se chtějí seznámit s vírou v Boha.

Pokud se svém okolí znáte někoho, kdo by mohl mít zájem během 11 čtvrtěčních večerů a jednoho víkendu poslouchat přednášky, diskutovat a hledat cestu k Bohu, církvi a víře, tak jej s důvěrou na tento kurs nasměrujte.

Přihlásit se lze mailem na alfa.brno@email.cz nebo na telefonu 606 603 911. Více informací je i na internetu <http://brno.alfakurzy.cz>. (Keprník)

NÁBOŽENSTVÍ

VE ŠKOLNÍM ROCE 2012/13

ZŠ Antonínská	každý čtvrtek, 14.00 - 15.00, vede P. Jiří Bůžek
ZŠ Kotlářská	každý čtvrtek, 16.00 - 16.45, vede Hana Šváblová
ZŠ Botanická	bude upřesněno
ZŠ Staňkova	bude upřesněno
Fara, Lidická 6 (pro děti ze škol, kde se náboženství neučí)	každou středu, 15.45 - 16.35, vede P. Jiří Bůžek

Začínáme v prvním říjnovém týdnu.

Kontakt: P. Jiří Bůžek, mobil 732 715 444

e-mail jirkabuzek@hotmail.com, Skype [jiri.buzek](https://www.skype.com/jiri.buzek)

Prosíme rodiče, aby včas přihlásili děti do náboženství na příslušné škole. K výuce na škole je potřeba minimálně sedm přihlášených dětí. Je-li počet

nižší, výuka se pro děti z dané školy přesouvá na faru. O změnách budete průběžně informováni na nástěnce v sakristii a na farním webu.

Děkuji a ze srdce žehnám, + Jiří

Z farní charity

Vážení přátelé,

vítáme vás po prázdninách a dovolených a chceme vám především poděkovat za vaši štědrost, která se projevila i v letních měsících. Děkujeme, že jste se zapojili do mimořádné sbírky vyhlášené Charitou Uherské Hradiště ve prospěch rodiny, která upadla do finanční tísně. Podrobně jsme o tom informovali v posledním předprázdninovém čísle Tomáška.

Díky vašim příspěvkům jsme tedy opět mohli přispět potřebným:

Pomoc rodině ve finanční tísně – poukázáno na speciální účet založený Charitou Uherské Hradiště	5 000 Kč
Likvidaci Lepry na nákup léků pro malomocné	3 000 Kč

10. 8. 2012. jsme předali OCH Brno:

Pro Noclehárnu pro bezdomovce	3 000 Kč
Pro Denní centrum pro bezdomovce	2 000 Kč
Pro Ošetřovatelskou službu OCH Brno	4 000 Kč

Na začátku nového školního roku vám přejeme, abyste prožívali své dny s Pánem a abychom se s vámi mohli setkávat ve společenství u sv. Tomáše.

Dobrovolníci farní charity

Co se v poslední době urodilo (nezralého . . . ?)

při našem slavení bohoslužeb . . .

V posledních týdnech jsem byl různými farníky vícekrát upozorňován na věci, které začínají komplikovat či narušovat naše společné slavení bohoslužeb. Některým z nich musím dát za pravdu, a protože je v našem zájmu, aby liturgie byla slavena i důstojně, i spořádaně, shrnuji v pár bodech to nejpodstatnější.

Nejakutněji si naši pozornost zaslouží **podávání svatého přijímání**. V poslední době se totiž i na jiné mše svaté rozšířil trapný zlozvyk až dosud vídaný pouze na nedělních večerních bohoslužbách – že totiž kněz už stojí připravený podávat svaté přijímání, leč často ještě dlouhou dobu musí čekat, než se věřící teprve probudí z polospánku a začnou konečně přistupovat k přijetí Eucharistie. Jistě nemá jít o nějaké závody, kdo první a kdo dřív, nicméně je opravdu nedůstojné i neuctivé vůči tak velikému daru – totiž samému Kristu přítomnému v Eucharistii – když to vypadá, jako kdyby se nám snad ani nechtělo jej přijmout. Vy starší si možná ještě vybavíte jednu mešní píseň, v níž se zpíval verš „Ježíši, k tobě duše má chvátá.“

prožívaly spoustu dobrodružství, jako stavění chýší, lovení medvěda a spoustu dalších her, stejně jako vyučování potřebných dovedností ve znalosti přírody, zdravovědy, uzlů a šifer s indiánskými babičkami, či chystání velmi dobrých a krásně vypadajících ovocných táců. Holky se snažily dostat se domů, ke svým rodičům, což se jim povedlo. Společnost ale byla jiná, než si hrdina knihy pamatoval a zatoužil se vrátit zpět k lidem, kteří pro něj byli tou pravou rodinou. Naše „indiánky“ se tedy vydaly hledat svoji indiánskou vesnici. Naštěstí všechny dorazily a setkaly se se svými indiánskými rodiči.

Až na pár bouřek, které holky přečkaly naprosto skvěle, nám vyšlo počasí na výbornou. Mohly jsme tedy využít blízkého rybníku, jehož voda byla v horkých dnech velmi osvěžující. Světlušky si také vyráběly moc hezké sádrové masky, které si pomalovaly barvami a s Pandou, která k nám přijela na návštěvu, si vyráběly čelenky a jiné ozdůbky. Mnohé překonaly samy sebe, když při denních úkolech vzaly do ruky pavouka, nechaly na sebe nalít studenou vodu, či udělaly stojku, atd.

Nebyly jsme ochuzené ani o noční přepad. Naše skvělé světlušky nikoho nenechaly utéct a mnohé z nich také překonaly svůj strach.

Bellis

Tábor Severek 2012

Severky, YMCA T. S., o. s.

Už třetím rokem jsme se utábořily na louce poblíž nenápadné vesničky zvané Rudolec. Po příjezdu na tábořiště nás uvítaly naše pracovité sestry skautky, které byly již tři dny na stavbě a díky nim jsme nepřijely na zelenou louku.

Tábor začal teplým počasím, během kterého jsme se zabydly v našich tee-pee. Protože nám počasí přálo i po zbytek týdne, trávil jsme odpoledne u rybníka, kde jsme se příjemně osvěžily. Mimoto jsme také hrály spoustu zábavných her. Naučily jsme se nový sport zvaný slowpitch, smaltovaly si lžičky a přepadly vlastní tábor.

Táborem nás provázela příběh chlapce Hanse Thomase z knihy „Tajemství karet“, který se spolu se svým otcem vydal z Norska na cestu do Athén, aby našel maminku, která se ztratila ve světě módy. Během putování Hans Thomas získal balíček karet a pomocí lupy a kolibří knížky rozluštil příběh, který byl v balíčku karet napsán. Vše dobře dopadlo a maminku nakonec našel. Šťastný konec měl i náš třítýdenní pobyt v přírodě. Při závěrečném ohni jsme se rozloučily s naší hlavní vedoucí Hubčou, které patří velký dík za dlouholeté vedení oddílu. Rovněž bychom chtěly poděkovat všem holkám z vedení, které pro nás

Aby takový tábor mohl proběhnout, musí se nejdříve postavit jeho hmotné zajištění (stany, kuchyně, latríny, sprcha...), pak následuje zahajovací oheň, a to je okamžik, při kterém tábor dostává smysl a „duši“, ale je to i okamžik, který nám vymezuje jednu časovou hranici doby, kdy na táboře budeme. Následují první dny, kdy řád nefunguje a všichni jsou překvapeni a zmateni z nového prostředí.

Dále následuje celkem rutinní období (vstát, rozcvička, hry, oběd, hry, večere, spánek...), avšak každý tento den nám přibývají nové a nové zkušenosti. Zároveň objevujeme kdo jsme, co vydržíme a na čem nám záleží. Ve chvíli, kdy už máme všechno na „háku“ se začne blížit

konec. Ustává hašteření, hádky, stesk po domově.

Vše spěje k tomu jedinému, a to je závěrečný oheň - je to symbol, že táborový život končí... A úplně nakonec se zbourá ta ona neživá schránka tábora...

Chtěl bych poděkovat panu faráři Petru Vrbackému za to, že se za námi stavil na táboře a odsloužil zde mši. Dále bych chtěl poděkovat všem, kteří nám jakkoliv přispěli svou pomocí.

Poznámka: během roku se scházíme každý čtvrtek od 16:00 do 18:00 hod. na faře Lidická 6.

Kontakty: tel: 777 879 017, 737 907 176

e-mail: zordonorama@gmail.com
lubsa1994@seznam.cz

Lubomír Pospíšil

Tábor Severek pro světlušky

Severky, YMCA T. S., o. s.

Letos naše nejmenší děvčata strávila 11 dní na příjemném místě v lese poblíž Opatova, kde byly ubytované ve stanech s podsadou. V tábořišti byla také k dispozici chatka pro nepřízeň počasí a ve které jsme my, vedoucí, i vařily.

Celým táborem holky provázela etapa na motivy knihy Modrý pták. Společně s hlavním hrdinou byly holky uneseny indiány, se kterými

Popravdě řečeno, naše duše nejenže nechvátá, ale častěji spíše „hnípe“. A tak prosím: Již v tu chvíli, kdy kněz sám přijímá Eucharistii, je dobré, aby alespoň ti, kteří sedí či stojí poblíž oltáře, se začali radit kolem stupňů ke svatému přijímání. Neostýchejte se a nečekejte, až kdo začne, cesta k oltáři je přece vyvrcholením naší osobní účasti na slavení mše svaté!

Druhým a určitě nejfrekventovanějším tématem komentářů k našim bohoslužbám, je **otázka hluku** a vyrušování při mši. Tradičně bývá tato výtka vznášena na adresu rodin s malými dětmi. Netradičně jsem se tedy rozhodl nejdříve uvést ty situace, kdy oním rušivým elementem nebývají děti, nýbrž naopak dospělí, často ti z nejstarší generace. Tím prvním je **hlasitý hovor** v kostele vůbec, ještě než začala mše svatá. Je samozřejmě občas nutné si říct třeba informaci užitečnou k bohoslužbě, a k nedoslýchavému je nutno promluvit i hlasitěji, ale divili byste se, kolik takových hlasitých a jiné v modlitbě rušících řečí v kostelních lavicích zaznívá na témata, která věru v kostele nemají vůbec co pohledávat!

Dalším citelným zdrojem vyrušování jsou **pozdní příchody**. Jsou jedinci, kteří v této disciplíně léty dospěli ke skutečnému mistrovství! Nejde o to, že se někdy člověk zdrží. Ale když už se stalo, přece nikdo nemůže nevnímat, že vešel třebas

zrovna při čtení z Písma či při kázání a že tedy nelze nekonečně dlouho procházet zrovna středem kostela, vyhlížet to nejvýhodnější místo, pak zvednout celou řadu sedících a přelézajíc je, za dunění celé lavice a bouchání kancionálů postupně shazovaných na zem, konečně zaujmout to „svoje“ místo!

A ještě jeden nešvar patří téměř výhradně k repertoáru věřících seniorů, a tím jsou jakési „zbožné“ **výkřiky po skončení homilie**. Žádné Pámbů zaplať ani Bohu díky do liturgie nepatří. Po homilii kněze má následovat chvíle ticha, v níž může každý ve svém nitru nechat doznít a uložit to, co si ze stolu slova Božího touží odnést s sebou, a rušit toto ticho je prostě bezohlednost.

Teprve poslední odstaveček chci věnovat prosbě **k rodičům malých dětí**: Jistě víte, že váš „práh samozřejmostí“ ohledně hlukové hladiny je pochopitelně nastaven jinak než u většiny ostatních účastníků bohoslužby. Co vy dokážete snadno odfiltrovat, je mnohým jiným už bariérou, skrze kterou k nim už prostě nepronikne to, co touží slyšet. A zatím, co malé dítě si někdy vzhledem ke svému věku kostel užívá (jistě dočasně) coby jakési netradiční hřiště, ostatní přišli cíleně naslouchat Božímu slovu. Prosím vás tedy o včasnou a ohleduplnou reakci, když už je jasné, že dítě je svým běháním a výskáním

protentokrát zdrojem příliš hlasitého a hlavně dlouho trvajícího rušení. Možná, že právě tahle vaše snaha napomůže, aby se z vašeho dítěte ke konci jeho života nestal jeden z těch věřících, u nichž si podle jejich chování v kostele nejste příliš jisti, zda si vůbec všimli, že už stojí na místě svatém.

Ještě jedno „hlukové“ opakování: Při některých večerních bohoslužbách jsou v kostele přítomni klienti charitní služby tzv. chráněného bydlení sv. Michaela. Vzhledem k tomu, že se jedná o lidi s mentálním postižením, je třeba pochopit, když kolem nich vznikne určité vyrušení. Doprovázející asistenti se snaží situaci řešit, jak je v daném okamžiku možné. My ostatní to jistě chápeme, a pokud víte o někom, kdo je v tu chvíli více zaskočen, poslužte mu touto informací.

Prosíme také o snahu stát se vším, co při mši děláme, zpíváme nebo vyslovujeme, součástí **společného slavení** bohoslužby. Nikdo nemá jakkoliv vyčnívat, překřikovat nebo naopak distancovat se od druhých, ať už svým postojem, mlčením při společném zpěvu či modlitbách, či naopak ostentativním zdůrazňováním své domnělé „zbožnosti“. Jsme jeden Boží lid!

A nakonec dodatek z jiného soudku, nepříjemný, ale nutný. Stává se zejména při nedělních

bohoslužbách čas od času, že některý z účastníků bohoslužby odejde ke svatému přijímání, a po návratu do lavice tam už nenajde kabelku či tašku, kterou si tam nechal. Bohužel neumíme poznat, kdo všechno s námi v kostele je, dveřmi projde leckdo. Doporučujeme, buďte opatrnější!

Petr Vrbacký

Majetkové narovnání, reakce společnosti a my

P. ThDr. Vojtěch Kodet OCarm

---

*Přečetli jsme za vás...tentokrát
z webu České biskupské konference*

Dne 8. srpna 2012 vydalo několik desítek osobností veřejného života prohlášení, v němž se staví za přijetí zákona o majetkovém narovnání státu s církvemi. Den poté vydalo Tiskové středisko ČBK prohlášení, v němž se předseda ČBK kardinál Dominik Duka, předseda Ekumenické rady církví Joel Ruml a předseda Federace židovských obcí Jiří Janíček odmítavě postavili k předvolební kampani ČSSD, kritizující zákon o částečném majetkovém narovnání s církvemi a náboženskými společnostmi.

Jejich ostrou reakci vyvolal mimo jiné billboard, na němž je nápis „ODS a TOP 09 chtějí darovat církvím 134 miliard“ u obrázku modré ruky

musím (promiňte Klárky, Pájo, Radku a ostatní☺) děkuju Verče, Schidlovi a Hamšovi. Těm dvěma za to, že nás na tábor pozvali a Hamšovi, že nám tam vozil zmrzlinu! Myslím, že týden v Lučici toho účastníkům hodně dal a určitě se každý něčemu novému naučil, ať už se zlepšit v komunikaci, tolerovat cizí děti, neustále sušit oblečení, vařit pro 40 lidí nebo dělat někomu společnost na latrýně.☺ Já

jsem se za týden naučila rozpoznávat děti podle pláče, za což jsem na sebe dost pyšná☺, titul nejlepší chůvy jsem ale stejně nezískala. Ten patří strejdovi dědečkovi Lodivodovi - měl z nás zkrátka nejvíc trpělivosti...a bonbonů.☺

Ministrantský tábor

Přijeli jsme na louku uprostřed lesů v blízkosti Lučice. Tato louka je jako každá jiná, a přesto ji nazývám domovem. Je to místo, kde společně s kamarády od sv. Tomáše prožíváme letní radovánky. Tábor je jako malý zázrak, je jako lidský život.

Foto Schidlo

Půjčovaly se tepláky, spacáky, nočníky i láhve na mléko. Zkrátka jsme se měli všichni rádi.☺ Teda jsme jen lidi, a ti si někdy hned neporozumí, takže došlo někdy i k vzájemným drobným střetům a výměnám názorů.

Přece jen každý z nás je zvyklý jinak vařit, jinak se modlit, jinak vychovávat své děti, ale vždycky jsme se dokázali domluvit a já jsem moc ráda, že jsme ten týden strávili spolu, protože to byl jeden z nejskvělejších táborů, na kterém jsem byla. Byli tam skvělí lidi, milé děti a bylo to strašně fajn. Při vaření nebo řezání

dřeva se stihly probrat důležitá témata jako je výběr školy, nedůležitá jako kam chodíme nakupovat i vážně nevázná jako upgrade našeho farního časopisu. No, nebylo by hezké, kdyby na první straně v úvodní řeči byl pan farář po vzoru jistých módních časopisů vyfocen a sladěn každý měsíc v jiném oblečení podle ročního období a poslední módy? Dobře, chápu, nebylo.☺

Každopádně tábor se mi líbil, hlavně díky těm, kteří na něm byli se mnou, a tak všem moc děkuju. Nemůžu nikoho jmenovat, aby to ostatním nebylo líto, ale tři lidi zmínit

dávající měšec druhé ruce, zřejmě duchovního.

Musím se přiznat, že mě aktivní přístup našich osobností k tomuto tématu potěšil a že jsem uvítal i jasnou reakci představitelů církví a Federace židovských obcí. Ze sdělovacích prostředků by člověk mohl mít snadno pocit, že se celý náš národ zbláznil. Veřejného slyšení se dostává těm, kteří tvrdí, že církev ublížila českému národu víc než komunismus, že máme být bývalému režimu vděční za to, že církevní majetek uchránil pro všechny občany, že je nespravedlivé dávat tak veliký dar církvi... Všichni se tváří, že vědí, co prospěje lidem i církvi a co ne, a nikoho už nezajímá pravda a spravedlnost. Kupy nesmyslů a lži politiků zahánějí normálního člověka do pocitu bezmoci a rezignace.

Nevím, jestli naší církvi prospěje majetkové narovnání nebo ne. Pro nás věřící je ale celý humbuk kolem majetkového narovnání důležitým bodem k zamyšlení. Je zvláštní, jak vysoké procento věřících se díky tomu začalo distancovat od církve, jako by zapomněli, že církev jsme my všichni věřící dohromady. Jako by zapomněli na křivdy doby minulé, které byly spáchány našim otcům a dědům. Je stejně tak zajímavé, jak mnozí věřící v uplynulých dvaceti letech svými hlasy ve volbách tolik podporovali velké politické strany v domnění, že ony na nás budou mít ohled a že budou hájit naše práva. Ve dvojích

posledních volbách největší skupina katolíků dokonce volila stranu, která svým vystupováním v posledních měsících postavila většinu veřejnosti proti církvi.

Když byl v totalitě jasný nepřítel, drželi jsme pohromadě a byli jsme hlasem, který se nedal umlčet ani pronásledováním. Jsem přesvědčen, že pokud se v dalších volbách nepostavíme za politiky se skutečně dobrým morálním profilem, popř. za stranu, která bude programově hájit mravní hodnoty a zájmy všech občanů bez rozdílu, tak nám není pomoci. Věřících v naší zemi není málo, bohužel však v důležitých věcech se nedokážeme přenést přes rozdílné přístupy a stát při sobě.

Církev přežila za svou existenci všechny možné politické systémy a přežije i tento u nás, ale je možné, že se nebude věřícím v další generaci žít v této zemi dobře, a to i naší vinou.

Vojtěch Kodet

Pozn. redakce: Doporučujeme vaší pozornosti web ČBK, z něhož je přetištěn tento článek (www.cirkev.cz). Má samostatný oddíl věnovaný tématice restitucí, v němž jsou uváděny jak různé reakce na polemiky, tak i stanoviska kompetentních osob či institucí, ale především věcná fakta a autentické dokumenty. Porovnáte-li je s tím, co se objevuje v médiích, věřte – nebudete stačit žasnout ...

Stojí nám ty restituce za to?

Předem prosím za prominutí ty, kteří se domnívají, že duchovní se má věnovat otázkám duchovním a nemá vstupovat na kolbiště jakkoliv „přízemní“. Následující řádky jsou, s ohledem na to, co se odehrává kolem nás, vědomým projevem přízemnosti, jednoduše proto, že stát oběma nohama na zemi je často nutné a taky normální. Hodlám tedy přidat pár slov k tématu, které zahýbalo a ještě zahýbe - s ohledem na nadcházející volby – naším životem.

Nesdílím onu ušlechtilou vizi některých lidí, někdy i věřících, podle nichž má církvi být vlastní výhradně starost o duchovní chrám víry, k čemuž „mrzké“ statky přece nepotřebuje, a „honbu za mamonem“ má nahradit heroickou odevzdaností do Božích rukou. Ty, kteří s oblibou citují Ježíšův výrok o ptactvu nebeském, co neseje a nesklízí a přece je živo, bych rád upozornil, že tentýž Ježíš dává svým učedníkům docela „přízemní“ pokyny, jak získat a zařídit večeřadlo pro slavení Poslední večeře, nikoliv pod širou oblohou a uprostřed polních lilií, nýbrž docela prostě v domě s patřičným vybavením a se střešou nad hlavou. Ano, je krásné povznášet mysl k výšinám chrámu

víry, jenže vám to pravděpodobně nevydrží déle, než vám některý ten chrám spadne na hlavu. A už vidím tu spontánní a ušlechtilou radost kterékoliv firmy cokoliv na kostele opravující, až se od církve, podle přání společnosti „příkladně chudé“, dozví, že mzdou za jejich práci bude pouze dobrý pocit z příspěví vznešenému duchovnímu dílu. K tomu ovšem jedna vážná věta: Mnohé farnosti i jejich správce už dávno přešel humor, když denně řeší otázky, kde vzít alespoň na elektřinu, vodu a nejnütnější provozní náklady. Nenechme se ukolébat naší místní situací. Doporučuji si někdy udělat výlet po kostelích do nějaké odlehlé příhraniční oblasti. Výroky o osvobození církve od majetku, stejně jako různá doporučení soustředit se výhradně na duchovní věci, si může dovolit pronášet právě jen ten, kdo za stav věcí nemusí nést žádnou odpovědnost. Takové postoje naprosto ignorují realitu a většinou neslouží ničemu jinému, než aby jejich autor sebe samého demonstroval jako výjimečně nezkažený a vzácně produchovnělý úd na jinak „prohnilém“ těle církve.

Nejprve malé restituční opakování. Pokud se týká právní situace církvi jakožto společenství občanů, hlásících se k určitému náboženskému vyznání, a snad netřeba zdůrazňovat, že k plnosti našich práv patří, podobně

Foto Schidlo

Návrat k přírodě

Tábor rodin v Lučici

Prach z posečeného pole, nacucaný mech s praváky, hvězdné nebe od obzoru k obzoru, děcko od borůvek až za ušima, večerní oheň v týpku, kouř z kamen, ranní rosa mění se v dopolední dešť a odpolední koupání – a mnoho, mnoho dalšího.

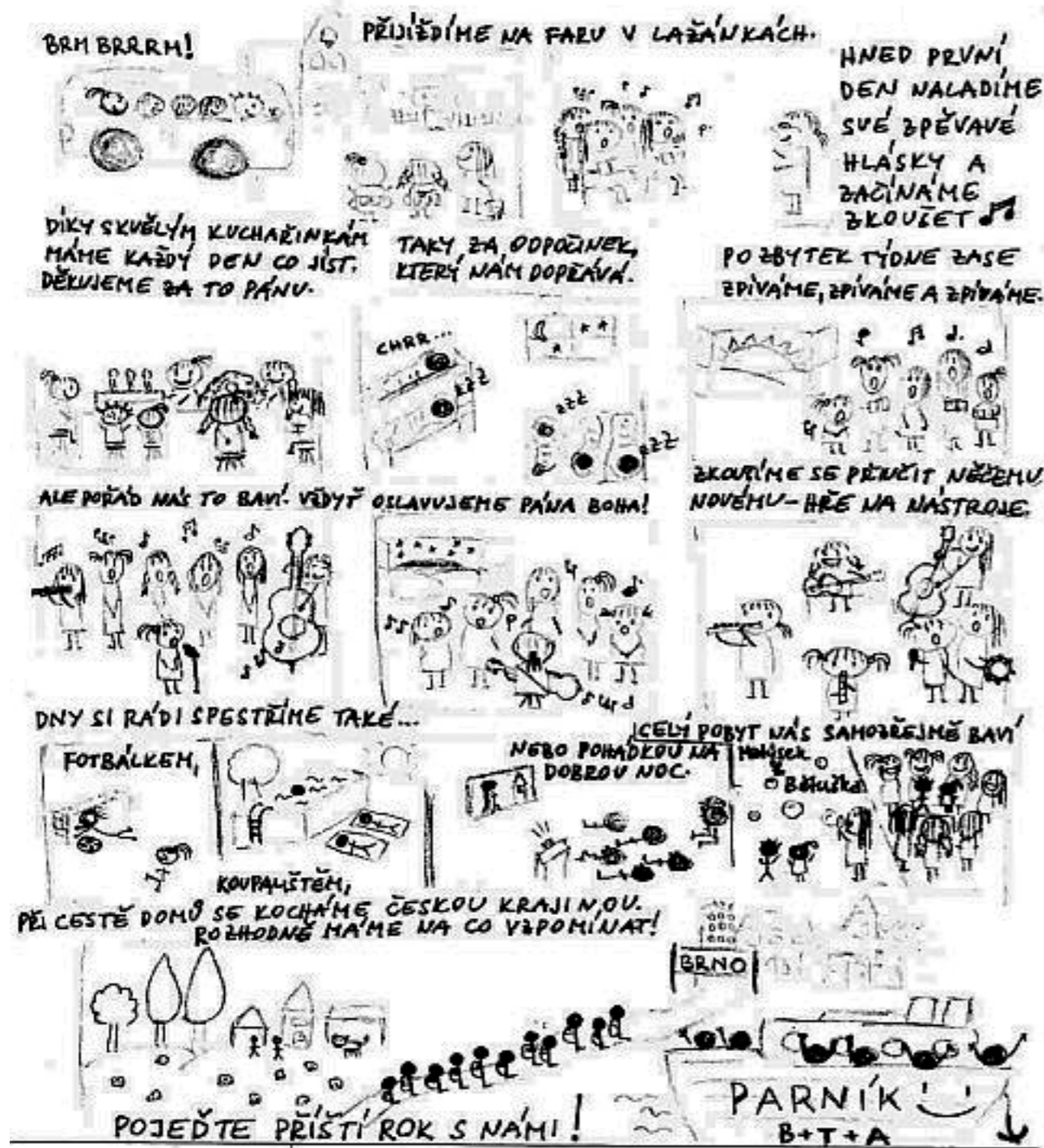
Takovým odstavcem nás lákala pozvánka na tábor rodin v Lučici. Já jsem se nalákat nechala, i když realita pak byla trochu jiná. Pole neposečeno, zato intenzivně hnojeno, nacucaný mech bez praváků, hvězdné nebe – občas, děcka od borůvek – občas, večerní oheň – ano, ale letos dalo uspávání dětí rodičům

o dost víc zabrat než loni, takže se v týpku scházeli až hodně pozdě večer anebo vůbec. (Například Čolka kluci uspávali skoro každý večer), kouř z kamen ano, ranní rosa mění se v dopolední dešť – ano... i odpolední dešť, i večerní... ☺

Ale co, však skutečnost většinou bývá jiná, a podstatně zajímavější. Na počasí zase tolik nezáleží, hlavně, že jsme se měli dobře, a to my jsme se měli. Chodilo se na kratší i delší výlety, sbíraly se bylinky a maliny, společně se vařilo, jedlo, spalo, modlilo i žilo.

SOUSTŘEDĚNÍ DĚTSKÉ SCHOLY 2012

Bětka, Tonička a Barunka Kepákovy

jako u Václavem Klausem kdysi zmiňovaného „spolku zahrádkářů“, i právo na vlastnictví, dvacet let čekáme na řešení. Zatím nastala situace, že se mnozí už nestydí ani nahlas upírat věřícím spoluobčanům i ta práva zahrádkářů. Hnedle dvě vlády sociálně demokratické řešení pouze předstíraly svoláváním nejrůznějších komisí a prováděním opakovaných analýz a součtů majetků, aby posléze vše končilo v některém šuplíku. Jediným vládním výstupem směrem k církvím v té době byl pokus ministra kultury Dostála církvím zákonem znemožnit zřizování charit, což musel zastavit až Ústavní soud. Jaká škoda, že straně, která dnes téměř obden sděluje recepty, jak by mělo řešení vypadat, nestačila ani dvě volební období, aby aspoň hnula prstem. Mezitím se staly církve obětí soupeření jednotlivých frakcí v ODS. Až teprve v poslední době vznikl (bezmála dvacet let poté, co stejnou otázku dávno a bez dramát uzavřely všechny ostatní postkomunistické země v Evropě) návrh na řešení. A jen tak mimochodem, aktuální postoje představitelů ČSSD více než výmluvně ilustruje skutečnost, že návrh zákona o narovnání vztahů mezi státem a církví vznikl v poslanecké komisi, v níž za sociální demokracii mimo jiných nejenže zasedal, ale posléze i bez připomínek hlasoval pro – hádejte kdo? Pan předseda Sobotka.

Chování politiků VV, kteří nejprve na předvolebních plakátech zaškrtávali „Restituce NE“, hned poté podpisem koaliční smlouvy s výslovným závazkem podpořit restituce získali ministerská křesla, aby nakonec poslancům, kteří restituce podpoří, pohrozili vyloučením ze strany, ponechávám bez komentáře, neboť - řečeno s básníkem - „nemám slov, jež řekl bych a plakal...“

Nicméně, možná pro někoho v překvapivém rozporu s předchozími větami, si myslím, že otázka restitucí v důsledku za takové pozdvižení asi nestála. Tím nemyslím, že se církve vůbec neměly o nic snažit. Určitě platí ono známé: „Člověče, přičiň se a Pán Bůh ti požehná.“ Ale od jisté chvíle mi „žaludek“ signalizuje, že daň je už příliš vysoká. Asi bych se nakonec dokázal přesvědčit, že i bez restitucí to v církvi podstatně přežije a kněží hlady neumřou. Škody věcné, tedy chátrající a „vybydlené“ kostely, omezení charitních služeb, nemožnost existence církevního školství a podobně, budou deficitem poškozujícím daleko více občanskou společnost, než samu menšinu věřících (škoda, že to oné většině dosud zřetelně nedochází). A pokud by šel vývoj tímto směrem a zákonitě nastalo předávání nadbytečných, památkově chráněných kostelů státu, velmi bych si užíval pohled na obličej ateistů protažené zjištěním,

jak tohle vykřičené „bohatství“ začalo provětrávat státní (tedy i jejich) kasu. Spravedlivě ovšem dodávám, že si můžu dovolit takový názor vyjádřit mimo jiné proto, že působím ve farnosti, ve které jsem si dosud nad fakturou za elektřinu nemusel zoufat. Ale především nemám všechny informace, neznám do detailu skutečný stav věcí v celku i v jednotlivostech a zejména - nejsem za to zodpovědný. To se samozřejmě snadno vyjadřují názory.

Proč tímto textem vstupuji do předvolební arény a v ní právě zuřící smrště okolo restitucí? Protože v tuto chvíli už zcela zjevně vůbec nejde o restituce, ale o samu tvář a dobré jméno církve jako takové. Církve se přece neohradily proti tomu, že určité politické subjekty či třeba většina národa, už notně zmanipulovaná, s restitucemi a venkoncem i se samotnou existencí církví nesouhlasí! Byť tento nesouhlas vyjadřují prostředky značně pokleslími a byť tím nadepisují velké otazníky nad vlastní schopnost vůbec pochopit principy demokracie a občanské společnosti, je to pořád jejich právo.

Zásadní protest vyjádřili představitelé církví teprve v okamžiku, kdy sociální demokracie začala v souvislosti s restitucemi šermovat slovy „nemorální“, „neoprávněné“, „nespravedlivé“. V tu chvíli, myslím, přestala být

jádrem problému otázka restitucí, a začala jím být otázka pravdy. Jak by totiž mohly církve cokoli pravdivě, a tedy i věrohodně, hlásat o Bohu, když by byly (podle demagogicky vedené předvolební kampaně) samy nespravedlivé, nemorální a nepravdivé? Jestliže tedy sociální demokracie celou věc vědomě pojmenovala a definovala takto, pak to byla ona sama, kdo církve adresně vyzvala k boji. Možná bylo kalkulováno s tím, že si to církve, jako obvykle zakřiknuté fráží o jejich apolitičnosti, zase znovu nechají líbit. Ovšem to už bychom opravdu vědomě ustupovali nikoliv politickému tlaku, nýbrž morálnímu zlu.

Dovolím si závěrem být osobní. Jsem naivní člověk! Konec totality jsem přivítal s nadějí, že samotná přítomnost věřících lidí už nebude pro ostatní důvodem k zášti. Poprvé mě z mé naivity vyvedl Václav Klaus z kraje devadesátých let, když - stížen bolavými zády - zahlédl v televizi přenos velehradské pouti a pocítil potřebu sdělit národu, že „to byla opravdu poslední kapka!“ Jen Pán Bůh ví, jestli jeho dnes proměněná rétorika odráží skutečnou konverzi postoje, či jen politickou kalkulaci. Nicméně od té doby se za ním seřadila nekonečná fronta následovníků. Jedni jsou jen žalostně směšní (spisovatelka Procházková: Podala

CD dětské scholy a prázdninové soustředění

foto Schidlo

Dětská schola zpívá pravidelně při dětských mších svatých každou neprázdninovou středu. Zkouška v ministrantské sacristii začíná v 16.30.

Milé děti, přijďte mezi nás chválit Boha svým hlasem!

že se už třeba tady na zemi nevidíme. Připadalo mi to jako učedníci, kteří se posílení Duchem Svatým vydali do celé země a hlásali evangelium. Právem se tato škola jmenuje: evangelizační. ☺ Hlásat dobrou zvěst všem „duším“. Moc pěkně o tomto píše Matka Tereza, když opouští rodinu a odchází na misie: „Modlete se za svou misionářku, aby jí Ježíš pomohl zachránit tolik nesmrtelných duší, kolik je jen možné, od temnoty nevíry.“ Ano, Matka Tereza nás doprovázela celou dobu, vybraly jsme si ji jako patronku naší modlitební skupinky. ☺

Do Brna jsem se vracela s novým načerpáním, s novou chutí „jít do toho“, že to má cenu tu žít, že je to krása a vůbec žádná nuda, i když to občas něco stojí. Je tu všude kolem nás tolik lidí, co hladovějí po lásce, co si přejí být šťastní, ale neví jak. Je to jen na nás, abychom jim to svým příkladem života ukázali. Ukažme jim ten zdroj lásky, štěstí, radosti, pokoje, ... ☺ Je krásné vzpomínat na Řím, který se mi stal na chvíli opravdovým domovem. Jestli se tam někdy vrátím, budou zde místa, kde mě vždy přijmou. Také díky rozmanité národnosti mých spolužáků mohu navštívit různé kouty světa, o kterých jsem ani nepřemýšlela.

Povzbuzuji všechny, kteří by měli chuť poznat, jak je krásné žít ve společenství mladých lidí, kteří přijeli většinou z důvodu zvědavosti, jako já

... a odjeli ze zářícím srdcem, protože na sobě tvrdě, nebo někteří ne tak tvrdě makali ... ☺ nebo spíš proto, že ten rok dali jen Bohu a On je ten, co dokáže dělat divy. ☺

Velké díky vám všem, kteří jste mě jakkoliv za tu dobu podpořili, jsem vám nesmírně vděčná!

A teď už jen šeptám: „Přiď Duchu svatý a naplň srdce těch, kteří to čtou!“

S láskou a modlitbou, Klára Voříšková

TANEČNÍ PRÁVĚ PRO VÁS!

Milí přátelé,

zvu Vás do Tanečních pro Vás. Čeká nás 10 lekcí společenských tanců pro mladé, starší i životem zkušené. Budeme mít možnost se setkávat s našimi bratry a sestrami z řeckovické farnosti. Těším se, že společně prožijeme příjemné chvíle, mnoho se naučíme a na plesích naše nabyté zkušenosti využijeme! ☺

Vyučujícími bude osvědčený mladý pár ze Starletu. Začínáme 5. 10. 2012 v 19.30 hod v tělocvičně ZŠ Horácké náměstí v Řečkovících.

Cena 10 lekcí je 650,- Kč pro jednu osobu. Platba proběhne na 1. lekci hotově.

Kdo máte zájem, přihlaste se prosím na můj mail: vorisko-vaanna@seznam.cz nebo na mobil: 774 624 212.

Těší se na Vás Anna a Radovan Voříškovi

jsem trestní oznámení na kardinála - teď zrovna nevím, kterýho, já si je pletu), jiní už pouze vulgární (zpěvák Ledecký: Církev dělá z ostatních voly). Z pokrytectví některých představitelů nekatolických církví, které o restituce stály daleko víc a dříve, než církev katolická, ale přitom nyní právě na její účet v televizi moralizují (husitská biskupka Šilerová: Asi čtete každý jiné evangelium), je už jen hořko. Ale opravdový šok jsem prožil až při sledování tiskové konference místopředsedy sociální demokracie Lubomíra Zaorálka. V té chvíli se (alespoň pro mě) na scénu vrátilo to nejhorší z doby útlaku a pronásledování víry: Zjevné pohrdání náboženským přesvědčením jiných, totální cynismus a ztráta všech zábran při manipulaci faktů, ale především zvrácené uspokojení člověka, kterému viditelně dělá dobře, urážet to, co je spojeno s vírou v Boha. Následný potlesk, který toto otřesné vystoupení sklidilo především na internetových fórech, je alarmující: O slovo se přihlásila lůza. A nedělejme si iluze - stačil by malý otřes dějin, a z tohoto suterénu se ochotně vynoří nová generace estébáků, dobrovolných udavačů, křivých soudců i fanatických prokurátorů žádajících přísné tresty pro „zaprodance Vatikánu“.

Nikdy jsem nechápal lidi, kteří - ač vehementně nadávají na

všechno kolem - nechodí k volbám se zdůvodněním, že oni sami nic nezmění. K tomu řekl už Jan Werich: „Přece nebojujete jen tenkrát, když můžete vyhrát. Bojujete především proto, abyste se nedal!“ Při nadcházejících volbách to bude, vzhledem k situaci, platit více než kdy jindy. Těžko říct, jak všechno dopadne. Církev je nejspíš na dlouhou dobu silně poznamenána a zraněna - zvenčí, ale i zevnitř. Asi jsme všichni nějak zaskočení, nešťastní i zděšení. Zasetá nenávist hned tak ze vzduchu nezmizí. Proč to Boží prozřetelnost připouští, opravdu nevím. Možná, aby ve vichřici opadaly větve bez mízy a suché stromy byly vyvráceny. Určitě taky proto, abychom nebyli naivní a uvědomili si, že nám věřícím nikdo nic „nedaruje“. Ale snad i proto, aby naší jistotou a nadějí opravdu nebylo nic z tohoto světa, nýbrž vždycky jen Bůh, milující a milosrdný.

Petr Vrbacký

Hledáme pomocníky na úklid kostela

O úklid našeho kostela se starají dvě skupiny farníků. Jedna uklízí v pondělí po ranní mši sv. a druhá v pondělí po večerní mši sv. Každá skupina uklízí jednou za 14 dní.

V obou skupinách nám ale chybí pomocné ruce - je nás málo.

Prosíme, přijďte nám pomoci. Rádi mezi sebe přijmeme každého, kdo může pravidelně každých 14 dní přiložit ruce k dílu. Je to práce zhruba na hodinu.

Nejbližší **večerní úklid** bude v pondělí **24. září** v 18 hodin a nejbližší **ranní úklid** bude o týden později **1. října** v 7.30 hodin.

Za všechny uklízeče děkuje a na spolupráci se těší

kostelník

Slovo nemocným

Buď vůle Tvá.

Mt 6,10

Každý člověk se může zcela nečekaně dostat do těžké situace, na kterou není připravený a kterou musí vyřešit, anebo když je ta situace neřešitelná, musí se s ní vyrovnat. Taková situace může být spojená s náhlou změnou zdravotního stavu, situací v rodině, existenčními důvody, anebo něčím, s čím vůbec nepočítáme.

V první chvíli jsme zmatení, neumíme se orientovat a zaujmout správné stanovisko. Nedovedeme odhadnout důsledky pro nás i pro lidi, kteří jsou nám blízcí. Naplňuje nás zmatek a strach, který si nechceme připustit, ale který narušuje naši vyrovnanost a spokojenost. Může

trvat delší dobu, než pochopíme smysl toho, co prožíváme a ujasňujeme si, zda je reálná možnost situaci podstatně změnit, anebo není jiné řešení, než nezměnitelnou situaci přijmout a vyrovnat se s ní. Taková přijatá situace je proces, který v naší duši probíhá a který může být dlouhý a může v něm být mnoho zvrátů a kolísání od naděje až po naprostou beznaděj. Všechno probíhá v duši člověka, který se se vším musí vyrovnat sám a většinou ani nejbližší neví, co v jeho nitru probíhá a čím trpí. Neví proto, jak by měli zasáhnout, aby jejich pomoc byla prospěšná a nezranila.

Máme být ochotní lidem v takových situacích pomáhat. Není to snadné, ale bude se nám to dařit, když budeme chtít pomáhat, když to bude nesnadné, když nám bude na těchto potřebných lidech záležet. Musíme si být vědomi zvýšené citlivosti nemocných, a proto musíme uvažovat, jaký účinek budou mít naše slova, a jak je druhý člověk pochopí. Je vhodné prosit před setkáním Boha o světlo, abychom věděli, jak máme hovořit, o čem, a také jak dlouho. Musíme mít ohled na momentální stav nemocného a na potíže, které může mít.

Když budeme chtít skutečně lidem prospět, když nám na nich bude záležet, když budeme zapomínat na sebe a na svoje představy, budeme vědět, jak máme jednat a prospějeme potřebným lidem a i sobě.

o. J. Šik

Adorace na Velkém hradě

Na oslavy příchodu soluňských bratří jsem se chystal více než desetiletí. Zpočátku odklady z různých (většinou malicherných) důvodů, později obavy z velkého množství lidí a pompéznosti celé akce, mne odrazovaly. Když jsem se dozvěděl o připravované noční adoraci komunity Emmanuel v rámci cyrilometodějských dnů na Velehradě, rozhodl jsem se, že se k nim přidám. Po domluvě s manželkou Hankou jsme požádali Luďku Koukalovou, a ta nás k velehradské „pouti“ přizvala.

Ve středu 4. 7., v předvečer svátku Cyrila a Metoděje, jsme dorazili autobusem plným známých i neznámých tváří k velehradské bazilice. V podání Jiřího Pavlici s Hradišťanem jsme si poslechli překrásnou staroslověnskou píseň složenou samým Konstantinem a vešli do chrámu připravovaného na oslavy 1150. výročí příchodu soluňských bratří na Moravu.

Večer, připravený v roce Ducha svatého různými společenstvími a komunitami křesťanských církví, umožňoval osobní rozhovory s kněžími, jáhny i laiky přímo v prostorách chrámu. Následně začala hrát a zpívat skupina komunity Emmanuel. Někteří z účastníků uvedli svoje osobní prožitky se setkáním s Duchem svatým a již došlo k výstavu

Svátosti oltární. Během adorace se chrámem nesly chvály, díky a prosby, zachytávané slavnostní atmosférou a specifickým napětím, visícím pod nádhernou klenbou kostela.

Vyvrcholení při mši svaté, celebrowané biskupem Radkovským, podtrhlo krásu nočního rozjímání a já jsem při přijímání Krista pocítil teplé štěstí a radostné dojetí...

Když jsme ke třetí hodině nad ránem dorazili domů povzneseni zážitky a hlubokými dojmy, těšili jsme se na ranní mši k „Tomáškoví“. Při usínání jsem děkoval svým křestním a biřmovacím patronům, sv. Cyrilovi a sv. Metodějovi, za stálou pomoc a ochranu.

Miroslav Opatřil

Z Říma zpět do Brna

Již je to přes dva měsíce, co jsem se nadobro vrátila z evangelizační školy. Tato škola mi dala nejen zdokonalení jazykových schopností, jak jsem si zpočátku představovala, že to bude to „nej“, co si z ní odnesu, ale také hlavně upevnění ve víře, ve vnitřní radosti. Řekla bych, že nekrásnějším, ale také nejtěžším bylo žít ve společenství, v naší „rodině“. Společně jsme se učili, jak budovat vztahy mezi sebou navzájem. Na konci roku jsem si připadala velice přirozeně a krásně mezi mými spolužáky, bylo to pak trošku smutné je opustit s myšlenkou,